

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: X, stát. příslušnost X
bytem X
zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem,
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, IČ 00007064
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Odůvodnění:

I.

Předmět sporu

1. Žalobce se žalobou podanou dne 19. 12. 2024 domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného a navrhuje, aby byla žalovanému uložena povinnost vydat do patnácti dnů od právní moci rozsudku rozhodnutí ve věci správního řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu žalobce ze dne 28. 8. 2024. Podstatou sporu je posouzení otázky, zdali žalobce učinil úkon zahajující řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému v souladu se zákonem či nikoli.

II.

Žaloba a vyjádření žalovaného

2. **Žalobce** se dne 28. 8. 2024 dostavil na pracoviště žalovaného na adrese Cigánkova 2, Praha, za účelem osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Žádost podal na přepážce úřední osobě, která mu formulář žádosti vrátila. Přestože žalobce trval na přijetí jeho žádosti, úřednice žalobci jeho žádost vrátila. K prokázání svých tvrzení žalobce navrhoval vyžádání kamerového záznamu z jednání ze dne 28. 8. 2024. Ode dne podání žádosti nebylo o žádosti rozhodnuto a žalovaný nečinil žádné úkony. Dne 20. 11. 2024 podal žalobce žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, která usnesením rozhodla tak, že návrhu na provedení opatření proti nečinnosti nevyhověla.
3. **Žalobce vymezil žalobní bod následovně:** Dle žalobce bylo zahájeno řízení o jeho žádosti, přestože mu byla žádost úřední osobou vrácena proti jeho vůli. Žalobce argumentuje tím, že žádost osobním podáním došla věcně a místně příslušnému správnímu orgánu ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu. Zákonným důsledkem toho je zahájení řízení, přičemž tento důsledek není anulován tím, že žádost je věcně a místně příslušným správním orgánem, u kterého byla podána, v nucenosti zpět podateli.
4. **Žalovaný** navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žaloba je neoprávněná a žalovaný nebyl a není nečinný. Žalobce se dne 28. 8. 2024 dostavil na pracoviště žalovaného s žádostí o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobce byl pracovníci žalovaného poučen, že má žádost podat na příslušném pracovišti žalovaného, které je aktuálně pro něj spádové, tedy v jeho případě na adrese Žukovského 888/2, Praha 6, případně může navštívit i specializované pracoviště pouze pro studenty vysokých škol na Praze – Hládkov. Žalobce však toto neučinil. Dne 30. 8. 2024 byla na pracovišti žalovaného – Hládkov prostřednictvím provozovatele poštovních služeb doručena žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, která ale nebyla přijata, neboť dle zákona o pobytu cizinců musí být žádost podána osobně. Z tohoto důvodu byla žádost a veškeré zaslané náležitosti dne 3. 9. 2024 vráceny na adresu uvedenou v žádosti, tj. Y. Vzhledem k tomu, že písemnost nebyla doručena, byla vyvěšena na veřejné vyhlášce do 17.10. 2024. Žalobce podal dne 29. 10. 2024 žádost o vyjádření žalovaného k dané věci, na které žalovaný reagoval sdělením ze dne 18. 11. 2024. Žalobce poté uplatnil opatření proti nečinnosti, kterému Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců rozhodnutím ze dne 18. 12. 2024, č. j. MV-173441-2/SO-2024, nevyhověla z důvodu, že se žalobcem není vedeno žádné řízení o povolení k dlouhodobému pobytu. Dle žalovaného je zřejmé, že řízení o žádosti žalobce nebylo zahájeno a žalovaný se nečinnosti nedopustil.

Shodu s prvopisem potvrzuje S.Š.

5. **Žalobce v replice** k vyjádření žalovaného uvedl, že není zřejmé, co měl žalobce dne 28. 8. 2024 učinit. Žalovaný nepopsal konkrétní jednání mezi žalobcem a úřední osobou, se kterou žalobce jednal a zda při tomto jednání došlo k osobnímu předání žádosti oprávněné úřední osobě, a tím pádem k zahájení řízení. Žalobce proto ke zjištění skutečného stavu věci navrhl výslech pracovnice žalovaného paní C, u které žalobce podal dne 28. 8. 2024 svoji žádost.
6. **Žalovaný** na repliku žalobce nereagoval.

III.

Posouzení žaloby

7. Soud projednal žalobu podle § 79 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř.“), podle nějž ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.
8. Soud nejprve shledal, že jsou splněny podmínky řízení. Žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou. O žalobě samé soud rozhodoval podle skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.).
9. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobce s takovým postupem vyslovil souhlas a žalovaný se ve lhůtě nevyjádřil, proto je jeho souhlas dle uvedeného ustanovení presumován. Pro nařízení jednání není dán důvod ani za účelem dokazování, neboť věc lze rozhodnout na základě listin založených ve spise. Část důkazů, které žalobce navrhuje, jsou součástí správního spisu, kterým se dokazování neprovádí (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
10. Důkazy, které nejsou součástí spisu a žalobce jejich provedení navrhoval jsou kamerový záznam z jednání žalobce a pracovnice žalovaného v pracovišti Cigánkova (k vyžádání od žalovaného) a výslech úřednice, u které žalobce podával svoji žádost. Soud vyhodnotil provedení těchto důkazů za nadbytečné, jak bude podrobněji rozebráno níže.
11. Podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řádu (dále jen „s. ř.“) je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.
12. Podle § 169d odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), Žádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně.
13. Podle § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců, se osobním podáním žádosti rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon. Povinnost osobního podání žádosti se vztahuje i na zákonného zástupce; zákonným zástupcem se rozumí i osoba, která osobně

Shodu s prvopisem potvrzuje S.Š.

pečuje o nezletilého žadatele na území státu, jehož je nezletilý žadatel občanem. Podmínka osobního podání žádosti se považuje za splněnou v případě podání žádosti zastupitelskému úřadu prostřednictvím fyzické nebo právnické osoby, se kterou má Česká republika uzavřenou smlouvu o přijímání žádostí (dále jen „externí poskytovatel služeb“), jde-li o žádost takového druhu, jehož shromažďováním a předáváním je externí poskytovatel služeb pověřen.

14. Podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců nepřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad a u žádosti podané ministerstvu ministerstvo. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen. Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé.
15. Mezi účastníky není sporu o tom, že se žalobce osobně dostavil na pracoviště žalovaného Cigánkova, a že mu žádost byla vrácena. Žádost se tak nedostala do dispozice žalovaného.
16. Podle ust. § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen podat žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nejpozději před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. Z údajů žalovaného musel předmětnou žádost podat osobně, a to na příslušném pracovišti žalovaného nejpozději do 31.8.2024. Žalobce byl žalovaným poučen, že má žádost podávat na příslušném pracovišti žalovaného, které je aktuálně pro něj spádové, tedy v případě žalobce pracoviště na adrese Žukovského 888/2, Praha 6. Případně může navštívit i specializované pracoviště pouze pro studenty vysokých škol na Praze – Hládkov.
17. Z vyjádření žalovaného ze dne 18. 11. 2024, č. j. MV-166896-3/OAM-2024, vyplývá, že žalobce měl v době podání žádosti bydliště na adrese X. Pracoviště Cigánkova odbavuje cizince, kteří mají hlášené místo pobytu ve spádové oblasti Praha 4, 5 a 10. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ke dni podání žádosti hlášené místo pobytu na Praze 8, byl pracovníci žalovaného poučen, že má žádost podat na příslušném pracovišti žalovaného, kterým je buď pracoviště Žukovského, nebo pracoviště Hládkov. Žádost žalobce byla poté dne 30. 8. 2024 doručena prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na pracoviště Hládkov, kde nebyla přijata z důvodu nedostatku osobního podání.
18. Verze žalobce a žalovaného se liší v tom směru, že žalobci údajně nemělo být zřejmé, co měl po návštěvě pracoviště Cigánkova dne 28. 8. 2024 učinit. Toto tvrzení žalobce je však vyvráceno tím, že dne 30. 8. 2024 byla žalovanému na jeho pracoviště Hládkov doručena žádost žalobce prostřednictvím pošty. Pracovnice žalovaného tedy evidentně vysvětlila žalobci při jeho návštěvě na pracovišti Cigánkova situaci a poučila ho, kde má svoji žádost podat. Z uvedeného rovněž vyplývá, že ani stěžoval sám nepovažoval řízení o žádosti za zahájené, když podal žádost znovu prostřednictvím pošty.
19. Soud považuje za nadbytečné provádět další dokazování zajišťováním kamerového záznamu z pracoviště Cigánkova, neboť je mezi účastníky nesporné, že žalobce skutečně navštívil pracoviště Cigánkova, kde chtěl podat žádost a přijetí žádosti bylo pracovníci úřadu odmítnuto. Dle soudu není ani potřebné provádět výslech pracovnice žalovaného, C, neboť z chování žalovaného po návštěvě pracoviště je zřejmé, že žalovaný byl instruován k vyřízení žádosti u jiného pracoviště žalovaného. Žalobce dle soudu neprokázal, že by byl postupem žalovaného zkrácen na svých procesních právech natolik, aby mu bylo fakticky znemožněno žádost účinně podat.

Shodu s prvopisem potvrzuje S.Š.

20. Jak již bylo Městským soudem v Praze rozhodnuto v obdobném případě (srov. rozsudek ze dne 15. 5. 2024, č. j. 10 A 27/2024-29, a na něj navazující kasační stížnost zamítnutou rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2024, č. j. 7 Azs 100/2024), podstatné pro rozhodnutí ve věci je to, že žalovaný vrátil žádost žalobci zpět, žalobce si ji převzal a znovu ji osobně u příslušného pracoviště žalovaného nepodal. V projednávané věci jde o shodnou skutkovou situaci, neboť žadatelova žádost se dne 28.8.2024 nedostala do dispozice žalovaného. Žalovaný o ní tedy nemohl vést řízení a vydat ve věci meritorní rozhodnutí. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku 7 Azs 100/2024 *„Přesun do dispozice správního orgánu přitom vedle náležitostí podání na formuláři a osobního podání představuje jednu ze zákonných náležitostí žádosti podle § 169d zákona o pobytu cizinců (viz rozsudky zdejšího soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 6 Azs 25/2016-34, č. 3495/2016 Sb. NSS, a ze dne 30. 4. 2015, č. j. 7 Azs 282/2014-48). Účelem podmínky přesunu žádosti do dispozice správního orgánu je dle názoru Nejvyššího správního soudu právě to, aby správní orgán získal reálnou možnost se s obsahem žádosti seznámit, jakož s ní i procesně relevantním způsobem dále manipulovat (orazit ji datem přijetí, přidělit a fyzicky vyznačit spisovou značku a číslo jednací, naskenovat do elektronické podoby atd.).“*
21. Z veřejně dostupného internetového zdroje (Oficiální informační portál pro cizince Ministerstva vnitra České republiky) bylo zjištěno, že příslušným pracovištěm pro vyřizování agendy pobytu cizinců, jejichž bydliště se nachází v Praze 8, je Oddělení pobytu cizinců Praha I – Žukovského, případně studentské pracoviště Oddělení pobytu cizinců Praha III - Hládkov. Na internetových stránkách žalovaného je dále uvedeno, že *„Pracoviště Ministerstva vnitra odbavují přednostně objednané klienty a neobjednané klienty ze spádové oblasti daného pracoviště. Neobjednaní klienti ze spádové oblasti daného pracoviště budou odbaveni s ohledem na kapacitu a možnosti daného pracoviště. V případě naplnění odbavovací kapacity pracoviště může být výdej pořadových lístků pro neobjednané klienty ukončen výrazně před koncem úředních hodin. Klienti z mimospádové oblasti budou odbaveni pouze v případě, že to umožňuje kapacita pracoviště v daný den.“*
22. O příslušnosti pracoviště byl žalobce rovněž vyrozuměn z Pravidel pro výdej pořadových lístků, bod č. 2, které jsou vyvěšeny nad každým samoobslužným kioskem pro výdej pořadových lístků. Žalobce si tak mohl z více zdrojů ověřit, které pracoviště je příslušné k projednání jeho žádosti a nemohl spoléhat na to, že kapacita jiného pracoviště bude umožňovat přijetí jeho žádosti.
23. Žalobce se výslovně domáhá ochrany proti nečinnosti, tedy aby žalovaný rozhodl o jeho žádosti, jelikož má za to, že žádost byla dne 28. 8. 2024 podána účinně. Žalobce po vrácení žádosti dne 28. 8. 2024, byl evidentně pracovníci úřadu poučen o tom, kam má žádost správně podat, jelikož ji na jedno z doporučených pracovišť také podal. Jestliže si byl vědom toho, že žádost je nutno podat osobně, když ji takto podával na úřadě mimo svou spádovou oblast, nelze dospět k závěru, že si nebyl vědom, nutnosti osobního podání i na této pracovníci úřadu doporučené adrese úřadu, který byl příslušný k přijetí žádosti dle místa hlášeného pobytu cizince. Je tedy nepochybné, že žalobce si byl vědom skutečnosti, že musí podat žádost osobně i skutečnosti, kam ji má osobně podat. Jestliže však nesplnil zákonnou podmínku osobního podání (§ 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců), byť tentokrát žádost doručil na příslušné pracoviště žalovaného prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nelze považovat ani jeho žádost doručenou dne 30. 8. 2024 na pracoviště Hládkov za řádně podanou.

Shodu s prvopisem potvrzuje S.Š.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

24. Městský soud v Praze v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve věci žádosti ze dne 28. 8. 2024, dospěl k závěru, že se o nečinnost žalovaného nemůže jednat, neboť pokus žalobce o osobní podání žádosti dne 28.8.2024 na pracovišti žalovaného Cigánkova 2, Praha, nemohl být úspěšný pro absenci podmínky podání na příslušné pracoviště a žádost podaná dne 30.8.2024 na pracovišti Hládkov nebyla podána řádně pro absenci osobního podání. Řízení o žádosti o povolení dlouhodobého pobytu nebylo zahájeno, neboť ani v jednom případě žádost nebyla podána v souladu se zákonem, proto nemohla nastat nečinnost žalovaného.
25. Žaloba je vzhledem k výše uvedenému důvodná, soud ji proto zamítl (§ 81 odst. 3 s. ř. s.).
26. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. S ohledem na to, že žalobce v řízení úspěšný nebyl, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jakožto úspěšnému účastníku řízení náležela náhrada nákladů řízení, soud tuto náhradu nepřiznal, neboť mu nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. března 2025

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S.Š.